

V drugem koncu temačnega prostora pa čepijo ob motnem svitu sveče tri kodraste glavice in žarečih očih strmijo v čudo pred seboj. Na nizkem zaboji so postavljene jaslice: mah, pastirčki, Betlehem, hlevček. V hlevčku na slami De-te in Marija in sv. Jožef in še voliček in osliček. Poleg otrok leži koza in ž njimi vred zvedavo gleda in pričakuje . . .

Pričakuje — kaj? Stene so temne in prazne, na mizi trd hleb kruha, no, da, tako je vedno. A nocoj, nocoj pride Jezušček in ž njim svetloba, toplota in darovi, darovi. Ampak zdaj je še zgodaj in je treba moliti.

Polglasno govori mati, oče pa gleda v tla in ne odgovarja. O praznikih je revščina dvakrat bridka, a čudežev ni več . . .

Kar se mati zgane: Ali ni potrkalo na vrata?

Res, spet se začuje lahno trkanje, enkrat, dvakrat. — Zdaj so slišali tudi mali in prišli z vprašujočimi očmi bliže. Jezušček? Potrka še tretjič, zdaj že glasneje. Oče vstane, stopi k vratom in odpre.

Nekaj malega, v kožušček zavitega stoji na temnem pragu in molči. Jožek, najbolj korajžen, stopi naprej in pogleda.

— Janček!

In že ga prime za roko in potegne v sobo. Oče se obrne k materi in jo vprašujoče pogleda. Mati pa mu naglo da znak, naj molči, in pristopi k malemu.

— Po kaj pa ti k nam, Janček, tako pozno in sam? —

Mali Janček gleda v ozadje, v svečo, k jaslicam.

— Prišel sem, ker k vam pride Jezušček, vi imate ko-so, Vi imate hlevček . . .

Štiri glavice z ro v jaslice in poslušajo že tretjič prelepo zgodbo betlehemske noči. Mati čita iz zgodbe, oče sedi v temi in tudi posluša . . .

— Zdaj bo pa res treba domov, Janček, v skrbi bodo!

Janček odkima: — K nam Jezušček ne pride, pri Vas je. Ne grem, ne grem, lepo Vas prosim, pustite me, da ga gledam in grejem še jaz!

Ker si mati ne ve pomagati, prigovarja očetu, naj gre vsaj in sporoči Arkovim. Oče pogleda strogo, stopi po kleti semintja, nazadnje se ustavi: Tja gor nikdar več! Vrgli so nas na cesto, kaj so mu ti ljudje še mar?

Tako se odloči mati, da očne v naglici obnošen in star plašč in potihno izgine skozi vrata.

Njeno sporočilo je udarilo med Arkove kakor oznanilo angelov v Sveti noči. V hipu sta bila gospod in gospa oblečena, še nagla zahvala stražniku, ki je prišel poročat in poizvedovat, in že sta zdrčala s Selanko po stopnicah v klet.

V zadregi stoji Selan ob strani in gleda, kakor Arkova poljubljata sinčka in mu prigovarjata. Zastonj! Ne gre in ne gre. O, on je slišal, kako je oče dopoldne govoril, da pride v klet fabrika. Potem v hiši ne bo več hlevčka in Jezušček se je izogne za vedno. Tu ostane Janček, da straži betlehemske hlevček in ga ne prepusti nikomur, tudi očetu ne.

Gospod Arko molči in se obrne poasi k Selanu:

— Mogoče se bo pa le dalo narediti, Selan. Res, iz te kleti morate. A domislil sem se že opoldne, zakaj ste sploh tako naglo zbežali? Imam v dvoriščnem poslopju vendarle še dva prostora, ki bosta za silo, no, dosti boljša od kleti. Takoj po Novem letu pripravim in se preselite . . .

To noč je Jezušček s posebno bogatimi darovi obiskal tudi one, ki tega niso pričakovali. Taka darila so najlepša!

Po širnem svetu pojejo zvonovi in v trepetajočem nočnem zraku se njihovi glasovi prepletajo v veselo petje angelov, ki oznanjajo božično vest v palače in kočje, v mesta in vasi:

On prihaja — nosi mir — k vsem!

Januš Golec:

Posvečuj Sv. noč!

V Obsotelski dolini je ta-le navada: ako je zasačil kdo lisico v nočišču za kure in jo pobil, si je navezal žival preko hrbita, v roko canjo in je pobiral krog po hišah: jajca ter špeh. Zvitorepka je morala biti iz oči v oči ubita, ne ustreljena kje na lovišču. Gospodinje obdarjajo junaka nad uničevalko kurjega življenja bogato. Ako je prehodil domačo ter sosedno župnijo, je nabral jajce in masti preko domače potrebe za prodajo. Pravice pravkar omenjenega prosjačenja se poslužujejo le bolj revni bajtarji in mali posestniki.

Nebodigatreba Polutnikov Anzluh je stopil pred desetletji v našo hišo s preko rame navezano lisico ravno predbožični teden. V roki je tiščal prostorno canjo in ob strani mu je bingljala vreča za špeh. Spustil se je na klop za peč, vrgel zver po tleh in začel zgodbo njene smrti. V noči mu je drznica izpodkopala kurnik in se lotila kurjadi, ki je zagnala iz strahu pred smrtjo pod zobmi šunder, da je bilo joj! Vzburjen iz spanja je skočil po koncu, uganil pravo, zadela s kamnom v kurnik izkopano luknjo in hajdi z batom nad tatico. Komaj in komaj jo je v neustrašenosti zagrabil v kotu za rep, jo dvignil kvišku in prosto v zraku jej je izbil življenje z udarci s kijem.

Med to dolgo Anzluhovo povestjo o boju z lisico je prišepala k stari materi naša stara Roza in jim pošepnila:

»Za pet ran božjih, nadevajte mu polno malho špeha! Predno je stopil v hišo, je pregledal celo dvorišče in pred vsem dohod od onega prostora, kamor zapiram perutnino. Za Božič pitane purana nam bo pošljal v noči, ako ga boste ozvolovili s prepričanim milodarom.«

Pogoščen z žganjem ter prigrizkom, s precej polno vrečo in canjo je ostavil Anzluh naš dom in krenil dalje.

Polutnik je prebival v Globočki grabi s svojo ženo brez otrok v precej podrapani kočuri. Posestvo mu je bilo tako obsežno, da bi lahko odnesel vso zemljo enkrat v košu. Bajtar je bil, a vendar se je preživljal po ljudski govorici bolje nego kak grutar. Govorili so po celi fari in še dalje, da Polutnikov Anzluh in njegova Nežula ne otepljeta samih koruznih žgancev, ampak kurja pečenka jima posebno tekne v zimskem času. Kratkotrajno: bila sta na glasu, da kradeta med drugim najrajši perutnino, ki je bila pripravljena s pitanjem za večje praznike. Sicer ni nikdo zasačil Anzluha pri tatvini, le sum je padel nanj, kadar so pred Božičem ali Veliko nočjo zginjali iz kurnikov debeli purani in gosli. Za težje delo Polutnikova nista prijemala, preživljala sta se brez pomanjkanja in od tod govorice o

nepoštenosti. Vsaka župnija ima svojega uzmoviča, pri nas je bil pač Polutnikov Anzluh in njega vredna življenska opora Nežula. S prsti so kazali ljudje na Polutnika, seve le za njima, ker v obraz jima ni upal nikdo zabrusiti: tat!

Ženske so se drznile v sodbi tako daleč, da ne kradeta Polutnika kurenine za lasten želodec: Nežula nosi nakradeno živo blago v bližnji trg. Anzluh se ni samo mastil, se je tudi oblačil, pušil in popival ob nedeljah, vse to stane denar. Za Polutnika je skrbela cela fara, ker sta znala vzeti čisto po skrivnem tam, kjer je bilo.

Na vrhu župnije Sv. Miklavža na Polju je skupina skromnih hišic, katerim pravijo Palovec. V Palovcu je bival pred leti in leti stari Blažek s svojo Jerko. Blažekova hišica je bila na glasu kristalno čistega poštenja in spoštovanja doma ter po sosednih župnijah. Blažek je bil iskan tkalec, Jerka je predla za večje gospodinje na hodno in pražje. Poleg čistane obrti sta bila pri sicer majhni domačiji krava in nekaj zemlje. Jerka se je še veselila slave, da je znala najbolje odebeliti kuretino. Za samega župnika in notarja v trgu je pitala za pomembne dni v letu purane in gosli.

Bog Blažekovini ni podaril otročjega blagoslova, pa sta si privzela rejenko, ki je bila bolj negovana nego pri gruntarjih lastne hčere. Blažekova družina je bila celo leto srečna ter zadovoljna pri delu in v zmernem uživanju zemeljskih dobrot.

V krajih ob Sotli od njenega izvora do izliva je za večje praznike nekako v navadi od nekdanj kurja tatvina. Pred omenjenimi svečanimi dnevi zapirajo gospodinje z vso čuječnostjo ter skrbjo kurnike, vključno temu je šlo vsako leto od ust do ust: nocoj je izginil pri onih-le puran, pura ali težak gosak.

Blažekovi Jerki je bila dobro znana ta grda razvada pred svetimi dnevi, radi tega je imela v nočeh skrito žlahtno perutnino na dilah nad izbo, v kateri so prebivali. Vsak večer je zmosila lastnoročno po lestvi kokoši, purana in gosli na podstrešje, kjer je imela poseben kurnik. Na glasu najboljši kurjerejke ni prelivala Jerka za Božič ali Veliko noč solz radi izgina pitane kurjega repa. Previdnost je mati vse modrosti, tega so se oklepali pri Blažekovih in ogibali so se jih dolga leta kurji tatovi!

Onega leta, ko je romal okrog po fari z ubito lisico Polutnikov Anzluh, je odeva dolino in hrib za božične praznike debel sneg. Ostra zima je bila in ljudje so se tiščali peči.

Na sveti večer so pripravljali pri Blažekovih jaslice, ali kakor pravimo pri nas — Betlehem. Tkalec je pribijal na trikotno desko smrečje, Jerka je puhala prah z iz lesa izrezljanega Betlehema, ki je bil pri hiši že bogznaj od kedaj. Ko je bila s smrečjem obita deska pritrjena na lesen strop, je porinil Blažek v kot še Betlehem in prepustil kinč ženki in rejenki. Sedel je na vogel peči in poveljeval od tam razdaljo med venci, ki so bingljali s stropa nad Betlehemom. Ko je bilo okrašeno smrečje z venci, pankele, rožicami, pozlačenimi orehi in jabolkami, je prišla na vrsto pritrjevanje papirnate peče pod Betlehemom.

Peča je bila vsako leto izvirno delo starega Blažeka. Na belo papirnato podlago je izrezal in izsekal iz raznobarnega papirja za sredino presladki imeni: Jezus in Marija. Na levo in desno od teh imen so bile rožice, sadna drevesa, ptičice in bogznaj kaj vse lepega in za božične praznike veselega. Blažekovo največje zadoščenje je bilo, ko so prihajali za božični teden sosedje in tudi drugi ljudje, ki so hvalili Betlehem in predvsem vsako leto drugačno pečo.

Ko je bila z žebelčki pritrjena pod jaslice peča, je bil Betlehem pri Blažekovih gotov in stari se je odpravljali k polnočnici. Jerka in rejenka sta se odločili, da ostaneta radi prehude zime za varstvo doma.

Oglasil se je farni zvon. Blažek gorečo leščerbo v roko in navzdol po hreščem snegu, da bi prinesel domov del polnočne sv. maše. Po odhodu moža se je spomnila Jerka še na sv. Duha. Na motvozu je bil pritrjen lesen golob in speljan tako, da se je spuščal ravno nad mizo, ako je kedo odprl vrata izbe. Tega goloba, kateremu so rekali: troštir sv. Duh, sta napeljevali z rejenko, ko je nekaj narahlo zaropotalo po dilah. Dekletce je slišalo ropot, debeloslišna Jerka ne in raditega sta nadaljevali delo in mazali z mastjo škripec, po katerem je drčal sv. Duh gorindol.

»Mate«, se je oglasila rejenka, »nekdo pa le hodi po dilah in to ravno proti Betlehemu.«

Stara ni slišala nič, sedla za peč in rekla dekletu:

»Snami kodeljo s preslice in porini preslico tik k tkalnemu stolu, da ne bo napoti sv. Duha.«

Ostro ošpičena preslica je bila postavljena na zaukazano mesto, ko je nekaj tako močno zaropotalo po dilah, da je stresel strah za pečjo sedečo Jerko. Dekle je odskočilo v grozi k materi, po dilah je zahreščalo in skozi udrtno na preperem lesenem stropu je padla z vso silo ter naglico človeška postava . . .

Grozni strah, ki je bil čisto črn po obrazu ter rokah, se je nasadil pri padcu na ošpičeno preslico, zatulil v bolesti in za njim je še priletel z dil dolgi žakel . . . Preslica se je prevrnila z ropotom z nasajeno pošastjo vred . . .

Jerka in dekle v nepopisni grozi pri vratih ven in navzdol med vpitjem proti najbližjemu sosedu. —

Nelepa — da, strašna je bila ta Sveta noč za celi Palovec, po katerem se je razneslo z bliskovito naglico, da se je nasadil pri Blažekovih na preslico sam ta rogati ter sajastočmi bognavarju!

Palovčani so se vrnili od polnočnice. Nobeden ni upal pogledati k Blažekovim, niti sam stari tkalec ne. Rožnence so molili na glas z gorečo prošnjo, da bi se nasadil hudoba do jutra do smrti in potem se razginal ter razkadir v solnčni prah.

Šele ob svitu jutranjega božičnega solnca se je upalo nekaj najbolj pogumnih na vrh do Blažekovine. Krog voglov je bilo vse v redu, iz izbe nobenega glasu. Ogletniki so bili uverjeni, da je nastopila pri rogaču smrt in tej je sledil razpad v nevidni solnčni prah.

En sam previden poluk pri priprtih vratih v izbo je pretresel vse do šklebetanja z zobmi! Črna hudoba sicer ni več tulila, ne se gibala, ni se razkrajala v solnčni prah, ker je ležal na tleh grozno skremžanega obraza — mrtev Polutnikov Anzluh! Poleg s sajami namazanega mrliča je ležala na dolgo okrvavljena preslica in vreča, v kateri sta

tičala z zavitim vratom za Božič opitani puran in za Novo leto določeni gosak. Pogled na položaj v izbi in na luknjo v lesenem stropu je poučil Palovčane: Anzluh je opravil nečeden posel po Blažekovem odhodu k polnočnici. Pod lastno težo se mu je udrl trhlj strop ravno nad špičasto preslico, ki se mu je zasadila pri silnem padcu skozi celi trebuh do prs. V nepopisnih bolečinah je še imel ponesrečeni toliko moči, da si je izbil v smrtnem boju iz telesa preslico in izdahnul na Sveto noč čisto sam in še po tako grešnem opravilu . . .

Na nasekano in povezano smrečje so zvalili Anzluhovo truplo in ga odsmukali po snegu v mrtvašnico.

O smrtni božji kazni Polutnikov je zvedela na Stefanovo cela fara. Stari gospod župnik je povedal ta svarilni vzgled s prižnice in zabičaval poslušalcem nauk in lepo krščansko navado: Posvečuj Sveto noč!

Svarila smrt Polutnikovega Anzluha je tako dirnila vse nepoštene kurje prijatelje tostran in onstran Sotle, da ni bilo slišati leta in leta, da bi bil kdo ukradel za Božič pitane purana ali gosaka!

Pri Blažekovih so pokrpali udrti strop z novimi deskami. Vsak večer je uprla Jerka pri molitvi rožnega venca pogled v belkaste deske na stropu in pridjala ob koncu še goreči očenaš s pristavkom: »Za večni mir in pokoj na Sv. noč ponesrečene duše!

Ljudje niti verjeti niso hoteli, da bi po Blažekovih dilah ne strašilo, a res ni, ker goreča in vztrajna molitev odžene od hiše vse strahove, celo take, ki so se rodili za večnost na Sveto noč!

Januš Golec:

Strah — zdravilo zoper ponočnjaštvo.

Pred več nego 30 leti so poginili raki na kužni bolezni v Sotli in vseh njenih pritokih. Lov na rake je rodil med kmetskimi fanti ponočnjaštvo in marsikateri oče ter mati sta bila vesela, ko je pomorila bolezen rake in odvzela mla dimi izgovor za ponočno pohajkovanje.

MLADEŽ in to fantovska, je iznajdljiva, ko gre za pogubne nočne zabave. Ravno ob pogrebu milijard rakov je cvetela nad Pilštajnom velika glazuta, ki je bila v polnem obratu. Glazute so rabile pred desetletji potom kuhanja zgoščeni pepel, kateremu so pravili pri nas: »poltošena«. Ob potoku Buča, ki se izteka pri Sedarjevem v Sotlo, je stalo več bajt, v katerih so kuhali pepel. Bile so to čisto priproste lesene bajte, pokrite s slamo in v notranjščini je bil velik železen kotel, pod katerim so kurili. Fantje, ki so kupovali po hišah pepel, so nosili visoke brente in hodili ob gotovih dneh povpraševati po pepelu, katerega je bilo dobiti za nizko ceno. Ko je bilo nabrano dovolj pepela, se je pripravila v bajti kuha, ki je trpela nekaj noči. Kočure za poltošeno so se prelevile po smrti rakov v zbirališča ponočnjakov.

Komaj je zapustil fantin šolsko klop, že ni maral več skupno spati z družino, ampak so ga tirali vsi mogoči izgovori v hlev ali kam pod svisle na slamo. Ko je ugasnila leščerba v družinski izbi, fant po lestvi izpod svisel ali pa iz hleva, objela ga je noč in sprejela bajta poltošnerjev. Osobito v zimskem času so bile te kočurice polne kmetskih dečkov ob 15. do 20. leta. Tukaj se je navadil fant pušiti, žvečiti tobak (čikati), kvartati in popivati. Predno je končal šolo za tobakarja, čikarja, šnopsarja itd., je trpelo več nego dobro leto. Da se je mogel udeleževati teh nočnih sestankov, ki so zahtevali denar, je doma zmikal, kar mu je prišlo pod roko, samo da se je prikupil z izkupičkom za ponočnjaštvo usposobljenim tovarišem.

Ravnokar očitane nočne seje so se zaključevale po polnoči s sklepi. Cela gruča fantalinov se je usula iz kočure ter izginila v noč na takozvano kresanje ali voglarjenje. Eno noč so sklenili, da bodo temu ali onemu posestniku razdrli voz v kolarnici in znosili posamezne dele voza na vrh hišne strehe. Zgodilo se je z združenimi močmi; obžalovanja vredni gospodar je porabil celo predpoldne, da je med kletvicami zbral voz z nevarne strehe.

Okrajno glavarstvo je dalo strog nalog, da mora imeti vsaka še tako priprosta kmetska hiša svoje lastno stranišče. Ljudje so se pokorili tedaj novodobnemu zdravstvenemu predpisu in si je zbil vsak po možnosti po eno leseno in štirioglasto škatljo. Poltošnerji so se spustili v noči nad vas Prelazko, ki leži ob okrajni cesti, in znosili vsa lesena stranišča na sredino ceste. Nikdo ni izsledil krivcev, bratstvo, je bilo trdno liki skala in izdajalec bi bil ubiti.

Ako so obhajali v kaki hiši gostijo, so bili poltošnerji prvi in najbolj drzni med prežarji. Ako bi ne bili dobili zahtevanega dela z lepa, bi obrnili vse premičnine po shrambah in gospodarskih poslopjih.

Joj za možitev zreli deklini, ki je odklonila roko bivšemu poltošnerju! Za pust so jej pripeljali v slavnostnem sprevodu slamatnega deda in ga privezali na najvišje sadno drevo tik hiše javno med hreščanjem harmonike in glasnim nagovorom.

Na pepelnico sredo so žagali slamatno babo pred hišami zakrknjenih sameev in jih klicali ter pozivali, naj pridejo streč kri.

Da so ti voglarji v jesenskem času neprijatelju otresli zrelo jabolko ali hruške, je bilo nekaj čisto navadnega. — Pod okna ta poltošnerska mladina še ni hodila, ker se ni upala iz strahu pred starejšimi in to so bili navadno zakupniki teh bajt.

So bili rakarji pokora za Obsotelsko dolino; še večja poltošnerji, ker je bila ta organizacija nekaj zapeljivega za fantovsko mladino ne le v bolj toplih časih, ampak celo v največjem snegu in najhujši zimi.

Dobre mamice so jokale, očetje robantili, sestre prosile, dušni pastirji razsajali zoper to pogubonosno ponočnjaško razvado, a vse bob ob steno! Nekateri župniki so prirejali celo svete misijone, da bi vsaj zajezili kvarne uplive poltošnerstva, toda za kako dolgo je pomagal ta napor s svetega mesta!

Dečki poltošnerji so bili surovi po obnašanju, tobakarji, čikarji, pijanci in seve za nobeno resno delo v dnevnih urah. Koliko od te mladine je zabredlo v zločine, si lahko predstavlja vsak, ki bo preletel te vrste.

le samo črtica ali pika. Na desno se pod stolpec 33 še vse številke od vseh vrst posebej a) b) in c) v vrednosti vseh sadežev seštejejo.

Ako znaša izpad v vrsti c) eno četrtino ali več od pričakovane pridelke v vrsti a), potem se prošnja upošteva in zemljarina sorazmerno odpiše, ako pa ne dosega ene četrtine, je prošnja zaman, se ne upošteva in je škoda kolekoy. To tudi v tem slučaju, ako kdo prijave takoj tekom osmih dni po nastali škodi ni napravil in če tudi znaša škoda nad polovico.

Prošnja za odpis zemljarine, katera je zopet lahko za več posestnikov (tudi iz cele občine) enotna, bi se pa glasila sledeče: (Velja seveda tudi, ako jo kdo za sebe napravi in priloži »Izkaz«):

Davčno oblastvo v Mariboru!

Prošnja.

Davčnemu oblastvu v Mariboru se predlaga nujna prošnja, da se spodaj navedenim posestnikom na podlagi v priloženih izkazih navedenih podatkov sorazmerno odpiše zemljarina.

Kraj in datum.

Sledijo imena, kakor v »izkazu«.

Kolekuje se, kakor že poprej omenjeno, pri prvi prijavi škode z 5 ali 25 Din in »izkaz« z 2 Din. Prošnje, ki dosežejo po 31. decembru na davčno oblastvo, se več ne upoštevajo, je zato sedaj že skrajni čas!

Te izkaze in prošnje lahko napravi za svoje občane župan (kar pa sicer ni dolžan) skupno, ako vse prizadete skliče, jih po vrsti izprašuje in beleži postavke v izkaz.

Pripomba: Davčno oblastvo tudi zahteva, da prijave o nastali škodi potrdi okrajni ekonom, se ga zato lahko naprosi, da si ogleda škodo na licu mesta, pa mu je do sedaj bilo treba plačati potne stroške, ali pa dva posestnika iste občine, ki po tej škodi nista prizadeta.

Kmetijska podružnica za Maribor in okoliš. Od 15. do vključno 17. januarja 1928 se vrši pod pokroviteljstvom g. velikega župana mariborske oblasti in Društvenem domu v Ptuju druga vinska razstava, združena z vinskiim sejmom. Načelstvo podružnice opozarja svoje člane na to prekoristno prireditve in je pozivlja, naj se je kot razstavljalci v čim največjem številu udeležijo. Kdor se misli pozivu odzvati, naj si da od odbora za oblastvo vinsko razstavo v Ptuju poslati prijavnico z instrukcijo, in sicer takoj, ker jo je treba do dne 31. t. m. izpolnjeno odboru vrniti. Za razstavljalce so namenjena odlikovanja: zlate, srebrne in bronaste kolajne, diplome in vinogradniško orodje. Pri tej priliki se udje tudi opozarjajo, da še vsaj ta mesec odrajtajo udnino za leto 1928.

Vinska razstava in vinski sejem se vrši v Ljutomeru dne 6. in 7. januarja 1928 dnevno od 10. do 18. uri in sicer v dvorani predsednika gostilničarske zadrage g. Julija Strasser. Razstava je namenjena predvsem ljutomerskim vinogradnikom v svrhu čim boljega spoznavanja in negovanja svojega vinskega pridelka, vinski sejem pa v dosego čim ožjih stikov z vinskimi odjemalci, ki so navajeni na izborna ljutomerska vina. Poset ljutomerske vinske razstave se zlasti priporoča vinskim trgovcem in gostilničarjem iz tu. in inozemstva. Kajti samo ob sebi je umevno, da se pristna vinska kapljica naroča najbolje v kraju pridelovanja in ne kje drugod. Za drugi dan razstave je predvideno nazorno predavanje o vinogradnih in sadnih škodljivcih s filmom po ameriškem vzoru, kar utegne prav tako vzbuditi vsestransko zanimanje. Da se poset te razstave omogoči čim širši publiki, je razstavni odbor določil vstopnino s katalogom in kupico vred samo na 10 Din. V interesu vsakega ljutomerskega vinogradnika je, da razstavi svoje vino in prispeva s tem po svojih močeh k uspehu prireditve. Prijatelj naših vinogradnikov pa se nudi najlepša prilika, da poskusijo proizvode slovitih ljuto-

merskih gor in obiščejo to razstavo, bodisi na praznik Treh kraljev, ali pa naslednji dan, ko se vrši tudi zgoraj omenjeno predavanje.

Sv. Barbara v Haložah. Vinska letina pri nas je bila skopa, po kakovosti vina pa dobra. Radi spomladanskega mraza v nižjih legah je bilo veliko vinogradov uničenih, tudi še za bodoče leto je ta mraz bil škodljiv. Vina se nahaja po kleteh malo, tem več ga imajo večji trgovci, ki pa čakajo z njim in upajo na boljše cene. Cena vinu se zdaj giblje med 8 do 9.50 Din. Vinski kupci naj pridejo v klet kupit od pridelovalca, ne pa od prekupčevalca, ki išče mastnih dobičkov od naših žuljev.

Čebelarstva podružnica pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima na Štefanovo, t. j. 26. t. m. ob 2 uri popoldne v gostilni Tomaža Toš svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Letno poročilo. 3. Plačevanje udnine. 4. Volitev odbora in delegata. 5. Slučajnosti. — Ker je bila letos nekoliko boljša letina kakor prejšnja leta, je upati, da se bodo čebelarji obilno udeležili in v velikem številu pristopili k čebelarstvu. — Odbor.

Zreče. Podružnica a) Čebelarstva in b) Sadjarstva in vrtnarstva društva za konjiški srez imata svoj redna občna zbora v pondeljek, dne 26. decembra 1927 (praznik sv. Štefana) ob pol 10., oziroma pol 11. uri dopoldne v zreški šoli. Pri obeh je dnevni red običajen, pri drugem je vrhu tega še poučno predavanje sreskega ekonomista g. Kosi-ja in razgovor glede porazdelitve sreza v primerne sadne okoliše. Kmetovalci širom konjiškega sreza, udeležite se obeh občnih zborov v najobilnejšem številu. Ni pač treba dandanes še posebej povdarjati, da sta čebelarstvo in sadjarstvo z vrtnarstvom jako važni kmetijski panogi, saj donosata ob malenkostnih izdatkih prav lepe dohodke, vsled česar bi ne smelo biti niti enega čebelarja oziroma sadjarja, ki bi še bil izven organizacije.

Vojnik. Podružnici Sadjarstva in vrtnarstva društva v Vojniku imata svoj redni občni zbor v petek, dne 6. januarja 1928, ob 8. uri v tukajšnji osnovni šoli z običajnim dnevnim redom.

Shod živinorejcev v Svečini. Takoj po poznem svetem opravilu se je zbralo v Svečini v šoli najmanj 200 kmetov iz bližnje in daljše okolice, po največ občinski odborniki in župani. Zastopane so bile vse pet občin iz Svečine, od sedanjih in daljnjih občin: Sv. Jurij ob Pesnici, Zgornja Sv. Kungota, Sv. Križ, Cirknica in celo Selnica ob Dravi je bila zastopana po županu g. Urbasu iz Slemena. Prvi je govoril ter pozdravil navzoče in došle gospode načelnik šentjurske kmetijske podružnice g. Terčel, obrazložil namen shoda in nato podal besedo g. kmetijskemu svetniku inž.

Poročila S. L. S. V Mariboru zmagala SLS.

Za občinske volitve v Mariboru, ki so se vršile v nedeljo, dne 18. decembra, je vladalo izvanredno zanimanje. Glavna bitka se je vršila med Slovensko ljudsko stranko in socialnimi demokrati. Obe stranki sta se mesce in mesce pripravljali na volitve. Rdeči socialisti so uporabili vsa sredstva, da bi preslepili volilce. Tudi Slovenska ljudska stranka ni držala rok križem. Organizacijo in volilne predpriprave je mestna organizacija SLS izvršila naravnost mojstrski. Nad 200 izsolanih in navdušenih agitatorjev si je razdelilo agitacijo od moza do moza, od hiše do hiše. In to delo je bilo v nedeljo, dne 18. decembra, kronano s sijajno zmago.

Slovenska ljudska stranka je dobila med vsemi strankami največ glasov. Za njo je glasovalo 1858 volilcev. Socialisti so ostali daleč zadaj s svojimi 1713 glasovi. Naša stranka je dobila 14 odbornikov, a rdeči socialisti samo le 12. Tako se je mesto Maribor postavilo na stran SLS. Od volitev dne 11. septembra 1927 smo napredovali za 353 glasov. To je nepričakovan uspeh. Ves Maribor je vesel te naše zmage. Samostojni demokrati so nazadovali za 200, a Nemci za 100 glasov.

Ko so zvečer naši volilci čakali na izid ter so zvedeli za sijajno zmago SLS, je ljudska množica odšla pred magistrat, kjer je narodni poslanec Franjo Zebot imel navdušujoč govor. Zahvalil se je volilcem in agitatorjem. Nato so se vzradoščeni naši moške skupno z mladino razvrstili v povorko, ki je pevajoč pesmi in s klici: »Dol rdeči! Maribor je naš!« odkorakala po Gosposki ulici na trg pred frančiškansko cerkev. Tu se je oblastni poslanec g. Hraščel zahvalil volilcem, nakar se je množica mirno razšla. Gotovo bodo zmage SLS v mestu Maribor veseli tudi naši pristaši na deželi.

SLS stalno napreduje. Ljudstvo po vseh krajih spoznava, da je SLS najpoštenjša stranka.

Volitev župana in svetovalcev v Krčevini pri Mariboru. Pri zadnjih občinskih volitvah v Krčevini je dobila na-

Zidanšek, kateri je s prav poljudno besedo prijazno poučeval o pomenu in izboljšanju naše živinoreje in drugih panog našega kmetijstva ter zato žel splošno odobravanje in zahvalo. — Za njim je govoril referent za živinorejo g. Zupane, kateri je s svojim govorom glede pasem vzbudil nevoljo poslušalcev. Nato se je vršila debata glede pasem, katera je bila prav živahna. Prvi je govoril v debati domači kmet, oblastni poslanec g. Ivan Serbinek, kateri je z razlogi utemeljeval potrebo, da se dopusti v tem kraju tudi še druge pasme, pingavsko in simentalno k sedanji marjadvorski, s katero so živinorejci v splošnem nezadovoljni. Kritiziral je tudi sedanji način licenciranja bikov, po katerem se gleda preveč na čisto pleme in barvo, dočim se na lepo telesnost ne ozira, kar se pa ne strinja s pravilnikom zakona. Za njim je v istem smislu govoril ter v daljšem govoru omenjal svoje lastne izkušnje glede živinoreje, pasme in drugega gospodarstva g. Urbasa, župana iz Slemena pri Selnici. Nato je še podal dolgoletni oskrbnik od veleposestva Kaiserfeld g. Frece svojo izjavo glede pingavske prejšnje pasme, s katero je bil bolj zadovoljen. Končno se je prešlo k glasovanju. »Kdo je zato, da se dopusti h sedanji marjadvorski pasmi še pingavska in simentalna, so vsi enoglasno, razen le enega g. župana Vičmana iz Cirknice, glasovali za omenjene pasme. To naj bo gg. funkcionarjem v opomin, da so naše zahteve opravljene, naj nam v tem oziru ne nasprotujejo!

Viničarski vestnik.

Okrajni zastop v Mariboru za pridne viničarje in posle. Kakor smo že poročali, je mariborski okrajni zastop ob priliki 60letnice obstoja sklenil nagraditi viničarje in posle, ki že nad 25 let nepretrgoma služijo enemu gospodarstvu. Določil je v to svrhu 25.000 Din. Te nagrade se dajo samo viničarjem in poslom iz sodnega okraja Maribor. Glede na tozadevni razpis od 10. VI. 1927 je bilo vloženih skupaj 168 prošenj za priznanje nagrade iz jubilejne ustanove okrajnega zastopa Maribor za posle in viničarje. Od vloženih prošenj jih devet ni zadoščalo pogojem pravilnika, tako da je bilo pri priznavanju nagrad upoštevati končno le 159 prošenj. Da pa bi moglo dobiti nagrado čim večje število prošnikov, se je moral spremeniti § 4 pravilnika, ki je določal, da bi dobil posamezni prošnik najmanj 500 D nagrade, največ pa 750 Din in se je sprejelo načelo, da bo di nagrada za vse samske prošnike po 200 Din, za poročene pa 300 Din. Ker pa niti po tem načelu ni bilo mogoče ustreči vsem prošnikom, se je nadalje ugotovilo, da se more razdeliti razpoložljiva svota 25.000 Din med prošnike najboljše tako, ako se upoštevajo le one, ki so dosegli starost 60 let, nekaj pa 58 in 59 let. V tem zmislu je sklenil ožji odbor okrajnega gerentskega sveta v svoji seji dne 24. XI. 1927 naslednjo razdelitev nagrad: 36 poročenih prošnikov, katerih vsak je star nad 60 let, dobi vsak nagrado po 300 Din, torej skupaj 10.800 Din, 56 samskih prošnikov, katerih vsak je star nad 60 let, dobi vsak nagrado po 200 Din, torej skupno 11.200 Din, 3 poročeni prošniki, katerih vsak je star nad 60 let, dobi vsak nagrado po 275 D, torej skupaj 825 Din, 1 vdovec, ki vzdržuje tri osebe, dobi nagrado 275 Din, 1 poročena viničarka, stara 58 let, dobi nagrado 200 Din, 44 samski prošniki, katerih vsak je star 59 let, dobi vsak nagrado po 200 Din, torej skupaj 800 D. Tri poročeni prošniki, katerih dva sta stara vsak po 59 let, dobi vsak nagrado po 300 Din, torej skupaj 900 Din. Skupaj 104 prošniki z 25.000 Din. Upoštevati se torej ni moglo več 19 poročenih in 36 samskih prošnikov, katerih vsak je star pod 60 let.

Pisma iz domačih krajev

Kamnica. Vzor žena, dobra gospodinja, mati brez primere. Te besede, ki jih je dal vklesati na grob svoj materij papež Pij X., veljajo tudi o vzgladni krščanski materi Uršuli Matičič, ženi cerkvenega ključarja, ki smo jo

dajali več ali manj težek odgovor svojim strankam zaradi svojega zadržega umika.

Občinske volitve v Majšpergu. Potegovale so se tukaj tri stranke za občino s sledečim uspehom: Hamri-tovarna je sestavila svojo listo, katere kandidati so pa itak vsi pristaši SLS, dobili so 108 glasov in 8 odbornikov; SLS 76 glasov in 5 odbornikov; združena kmetijsko-delavska stranka, ki je paberkovala bivše nemčurje, štajercijance, samostojne, radičevce in socialiste po silni agitaciji: 67 glasov in 4 odborniki. Bog živi vse novoizvoljene! Sedaj pa na delo za pošteno gospodarstvo!

Kapela pri Radencih. V naši občini je bil izvoljen za župana Franc Pele, pristaša SLS. Istotako sta tudi oba svetovalca v taboru SLS in še dva odbornika. Občina je trdno v naših rokah, čeravno je bila kandidatna lista SLS po prizadevanju nasprotnikov razveljavljena.

Polzela. Izid volitev je pokazal, da dobi SLS 11 mandator, gospodarska lista pa samo 6. Za župana je bil izvoljen bivši župan in oblastni poslanec g. Mešič. Tudi svetovalci so vsi pristaši SLS. Pričakujemo, ne, zahtevamo, da se uvede v občinsko gospodarstvo red in da se začne izvajati gospodarski program SLS, s katerim je šla na volitve.

Koprivnica. Volitve v Koprivnici smo končali. Vloženi sta bili dve kandidatni listi SLS. Prva je dobila 36, druga 35 glasov. Prvo je sestavil M. Maruša, dosedanj župan, drugo M. Toplišek. Volitve so se vršile mirno in pravilno. Maruša, samostojnež — ima še zmiraj kmetijski list — ja pobral podpise za listo SLS, da se ohrani na županskem stolcu. Posrečilo se mu je vsled nezavednosti nekaterih mladih volilcev. Če bo pravilno svoj posel izvrševal, mu homo zaupali. Ako pa ne, protestira večja polovica občanov proti temu in hočemo, da je naš župan g. Vehovar, odločen pristaša SLS! Imamo torej v odboru dva samostojneža in pet zavednih mož SLS, ki bodo pazili na to, da se občinske seje od zdaj znanprej vršijo po postavnem občinskem redu.

Proti zaprtju, nerednemu prebavljanju, bolečinah v želodcu, glavobolu, pri občnem nerazpoloženju, je potrebno vzeti jutraj na tešče kozarec prirodnih Franc-Jozefovih grenčice. Po izkušnjah, pridobljenih na kliničnih za notranje bolezni, je Franc-Jozefova grenčica izvrstno sredstvo za čiščenje. — Dobiva se v lekarnah in drogerijah.